

RBL

Midden-Gelre

REGIONAAL BUREAU LEERLINGZAKEN

Schooljaar 2020-2021

JAARVERSLAG

[OPEN JAARVERSLAG ▶](#)

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord

1 Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelre

2 Voor jeugdigen op school (5-23 jaar)

3 Voor jeugdigen zonder school (5-23 jaar)

4 Voor jongeren in kwetsbare positie (16-23 jaar)

Bijlagen

Begrippenlijst

Voorwoord

Jeugdigen de weg wijzen bij het vinden van een passende plek

Ook dit schooljaar was allerminst gewoon door de impact van de covid 19 – crisis op het onderwijs. Bij het RBL merkten we dit doordat we minder verzuimmeldingen kregen. Dit zagen we vooral terug in het mbo, waar ze het langst te maken hadden met de schoolsluiting. We zagen een toename in het aantal jeugdigen met motivatieproblemen. Een landelijk signaal door het volgen van onderwijs op afstand. Opvallend was dat dit jaar meer oud vsv'ers begeleiding kregen van het RBL. Dit is het resultaat van onze persoonlijke benadering en actief contact, ondanks de beperkingen door de covid-19 crisis.

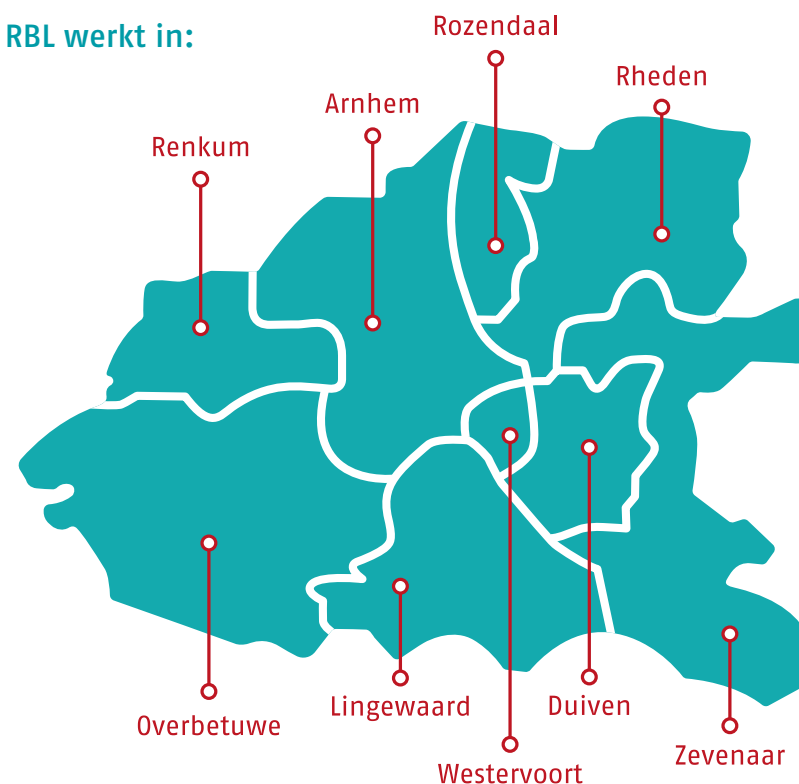
Trots zijn we op de resultaten dit jaar door onze stevige inzet op het voorkomen van schooluitval en thuiszitten. De leerplichtige jeugdigen zonder schoolinschrijving hadden we deze zomer nog sneller in beeld en konden we daardoor eerder in het nieuwe schooljaar plaatsen op een school. Ook daalde het aantal jeugdigen met een vrijstelling voor het derde jaar op een rij. Het is het ons gelukt om meer leerplichtige jeugdigen op

een passende plek binnen het onderwijs te laten deelnemen of als dat niet haalbaar bleek hebben we een maatwerkoplossing in arbeid of zorg gevonden. De ondersteuning bij de overstap van onderwijs naar arbeid zien we in ontwikkeling. En omdat wij geloven dat een jeugdige zich soms (tijdelijk) beter kan ontwikkelen op een passende arbeidsplek als het binnen het onderwijs (even) niet lukt, bieden wij hierin maatwerk.

In januari, midden in de lockdown, trad gemeente Lingewaard toe tot het RBL. We zijn hier heel blij mee, omdat de regio waarvoor we nu de gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren gelijk is aan de RMC regio Arnhem. Het RBL voelt nu compleet! Het versterkt onze werkwijze in een doorlopende lijn tussen leerplicht en RMC. Verschillende consultants werken ondertussen voor jeugdigen van 5–23 jaar en een warme overdracht vindt nu makkelijker plaats.

We zien dat het RBL steeds vaker wordt benaderd door scholen voor advies en om lokaal en regionaal

RBL werkt in:

mee te denken in vraagstukken met betrekking tot schoolverzuim en schoolverlaten. Zo hebben we ook in juni samen met netwerkpartners een bijeenkomst georganiseerd over verzuim om van elkaar te leren en kennis te delen. Hier komt in het nieuwe jaar een vervolg op. Met deze benadering zijn we blij, want als expert op het gebied

van ongeoorloofd schoolverzuim en schoolverlaten kunnen wij jeugdigen de weg wijzen bij het vinden van een passende plek om zich optimaal te ontwikkelen.

Inge Hoogland

Interview

“De korte lijnen met de jeugdconsulenten vinden we heel belangrijk”

De gemeente Lingewaard heeft in 2021 ervoor gekozen om, naast de uitvoering van de kwalificatieplichtwet mbo, RMC en Schakelpunt onderwijs-werk, ook de uitvoering van de leerplichtwet bij het RBL onder te brengen. We vroegen wethouder Helga Witjes en beleidsmedewerker Onderwijs en Jeugdhulp, Susan Kolkman naar hun overwegingen.

Helga Witjes

Waarom was leerplicht nog niet bij het RBL ondergebracht?

Lingewaard koos er bij de oprichting van het RBL voor om leerplicht hier niet onder te brengen. Susan Kolkman: “Dit zou Lingewaard veel meer gaan kosten, terwijl wij verhoudingsgewijs de laagste verzuimcijfers in de regio hadden”. Helga Witjes: “Lingewaard was én is succesvol met de leerplicht. Sinds de decentralisatie van de Jeugdhulp was de leerplichtambtenaar gepositioneerd bij het team Toegang Sociaal Domein. De korte lijnen met de jeugdconsulenten vinden we heel belangrijk en daarom wilden we de uitvoering van de leerplicht graag in eigen huis houden”. Susan: “Nadeel hiervan was de kwetsbaarheid van de functie. Vanaf april 2020 waren wij de enige gemeente in de regio die nog niet voor leerplicht bij het RBL was aangesloten.”

Waarom hebben jullie besloten de uitvoering nu bij het RBL onder te brengen?

Susan Kolkman: “De pensionering van onze leerplichtambtenaar per 1 oktober 2020 was een natuurlijk moment om onze keus te heroverwegen. Daarbij waren onze uitgangspunten de korte lijnen met de scholen en de lokale toegang, maar ook de kwaliteit en continuïteit van de functie”. Helga Witjes: “We zagen dat de afgelopen jaren bij het RBL de verbinding tussen de uitvoering van de leerplicht en het contact met de lokale jeugdconsulenten en lokale toegang steeds beter werd. Die lijnen werden steeds korter.”

Wat is voor jou (als beleidsmedewerker) de meerwaarde om met het RBL op te trekken?

Susan Kolkman: “Het RBL is een belangrijke partner voor onze gemeente. Dat waren ze al, maar dat wordt nu veel meer zichtbaar voor de jeugd tot 16 jaar en hun ouders. We zetten als gemeente sterk in op de samenwerking tussen partners zoals het schoolmaatschappelijk werk, de jeugdarts, onderwijs en de leerplichtconsulent. Het feit dat wij nu bij het RBL zijn aangesloten, maakt dat ik een aantal zaken nu niet meer zelf hoef op te pakken en te volgen. Daarvoor zijn ook beleidsmedewerkers beschikbaar bij het RBL. Ik kan gebruik maken van hun kennis en ervaring met de thema's. Ook is er meer samenwerking met andere gemeenten. Dat is erg prettig.”

Welke opgave heeft Lingewaard voor de toekomst als het gaat om onderwijs?

Helga Witjes: “Ons uiteindelijke doel is om geen enkele thuiszitter in onze gemeente te hebben!

Susan Kolkman

Gebeurt dit toch? Dan willen we dat deze leerling binnen drie maanden een passend aanbod krijgt van onderwijs en/of jeugdhulp”. Susan Kolkman: “De leerplichtconsulent moet zo vroeg mogelijk betrokken worden door het onderwijs wanneer een leerling om welke reden dan ook dreigt uit te vallen. Zo kunnen zij aan de voorkant al meedenken over een passend aanbod, al dan niet binnen het onderwijs.”

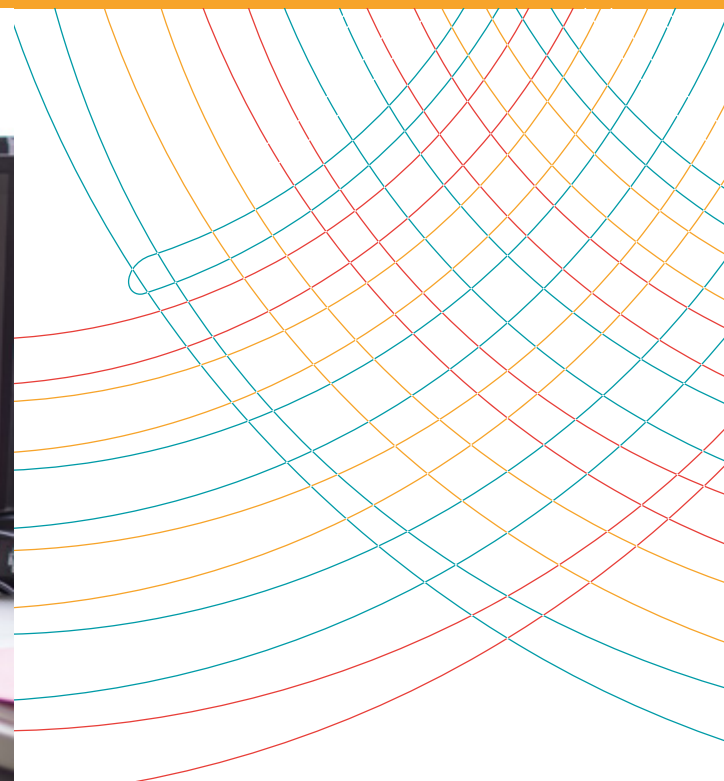
Wat is daarbij de boodschap aan de inwoners?

Susan Kolkman: “Veel mensen denken dat de leerplichtconsulent een handhaver is, die pas aan het eind van een traject in beeld komt. Dat zij juist al preventief kunnen worden ingezet, is bij veel inwoners en organisaties nog niet bekend”. Helga Witjes: “Wanneer iemand niet naar school gaat, dan is er vaak iets aan de hand. Thuis of op school. Door zo vroeg mogelijk hulp te bieden, helpen we zowel de kinderen als hun ouders en zorgen we ervoor dat kinderen zoveel mogelijk hun school kunnen afronden.”

1

HET RBL MIDDEN-GELRE

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken Midden-Gelderland (RBL) is onderdeel van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland (MGR SDCG). De MGR bestaat uit vier samenwerkingsmodules. Naast het RBL zijn dit: het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland (WSP), Inkoop sociaal domein en het werkgeverschap sociale werkvoorziening. De modules zoeken onderling de samenwerking om zo de dienstverlening voor de inwoner nog beter te maken.

MISSIE

Het RBL is dé gids voor jeugdigen van 5 tot 23 jaar in het recht op leren en ontwikkelen.

VISIE

Met jeugdigen én met betrokkenen uit hun leven komen we tot een perspectief voor een passende plek in de samenleving door het recht op leren en ontwikkelen te bewaken.

Doelgroep

Wij zetten ons in voor alle leerlingen en jeugdigen van 5 tot 23 jaar zonder startkwalificatie die woonachtig zijn in de gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort of Zevenaar.

De gemeente Lingewaard droeg op 1 januari 2021 haar toezicht op het naleven van de Leerplichtwet over aan het RBL. Tot die tijd voerden wij voor de gemeente Lingewaard alleen de kwalificatieplichttaken op het mbo en de gemeentelijke RMC-taken uit. Het RBL voert nu voor alle gemeenten in de regio de leerplicht en RMC-taken uit en heeft daardoor een doorlopende lijn in haar dienstverlening voor jeugdigen van 5 tot 23 jaar.

Wat doen we?

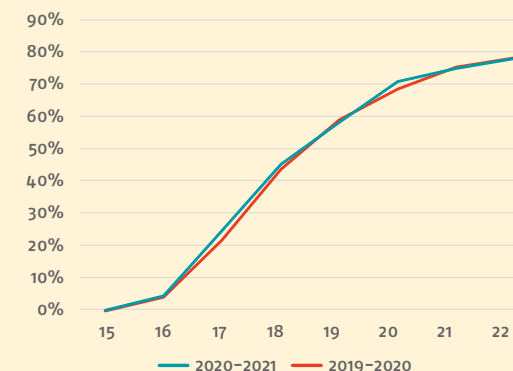
Elke jeugdige moet de kans krijgen om te leren en zich te ontwikkelen. We motiveren, stimuleren, gidsen en begeleiden jeugdigen om, waar dat mogelijk is, deel te nemen aan het onderwijs en een startkwalificatie te behalen.

Deze startkwalificatie geeft jeugdigen een betere uitgangspositie op de arbeidsmarkt. Op 17-jarige leeftijd heeft 25% een startkwalificatie behaald, op 22-jarige leeftijd is dit 78%. Dit is vrijwel gelijk aan schooljaar 2019-2020, toen op 17-jarige leeftijd 22% en op 22-jarige leeftijd 78% een startkwalificatie had.

Wij werken vanuit de Leerplichtwet en de gemeentelijke RMC-taken. Wij monitoren de schoolloopbaan van de jeugdigen en komen in actie bij (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim, thuiszitters die (tijdelijk) geen onderwijs volgen en bij voortijdig schoolverlaten (vsv). Ook monitoren we de overstap van jongeren in een kwetsbare positie en richten we ons met het Schakelpunt op de transitie van onderwijs naar werk voor jeugdigen die uitstromen van mbo niveau 1 en 2.

Als enige organisatie met informatie over de schoolloopbaan van jeugdigen, zijn we een unieke en waardevolle samenwerkingspartner voor het onderwijs, de gemeenten en andere ketenpartners binnen het sociaal domein.

Aantal jeugdigen in regio met startkwalificatie

Wanneer terug naar school gaan (tijdelijk) geen optie is, dan kan dit leiden tot een vrijstelling of voortijdig schooluitval. Het RBL zoekt dan samen met de jeugdige en betrokkenen uit zijn omgeving naar een passend alternatief, waarbij we ook altijd kijken of terugkeer naar onderwijs nog mogelijk is. Wanneer dit laatste niet passend is, is hulpverlening of de overstap naar arbeid voor een jeugdige soms een betere optie.

Naast bovenstaande wettelijke taken, voeren we ook taken uit vanuit het regionaal vsv programma. We participeren in Team Overstap, waar de Sluitende Keten, Start & Go MBO en het Schakelpunt onderwijs-werk onderdeel van zijn.

Ten slotte biedt het RBL loopbaanadvies aan jongeren tot 27 jaar in de gemeente Arnhem die een uitkering ontvangen en die de scholingsplicht opgelegd krijgen. Deze taak koopt de gemeente Arnhem apart in bij het RBL.

5

Start leerplicht

12

Kind ook verantwoordelijk voor schoolbezoek

16

Einde leerplicht, wel kwalificatieplicht

18

Einde kwalificatieplicht, start RMC

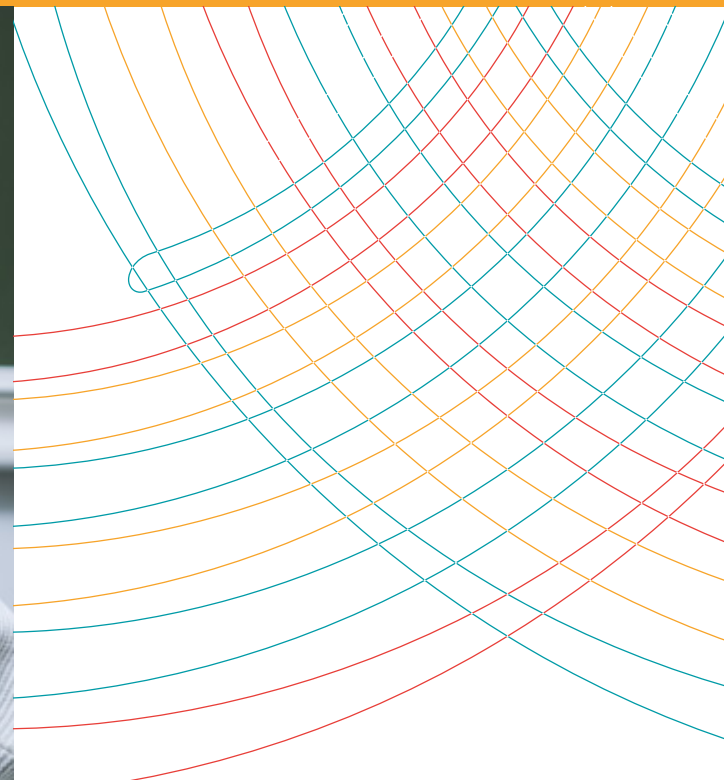
23

Einde RMC-leeftijd

2

JEUGDIGEN OP SCHOOL

Het aanpakken en tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim is één van de belangrijkste taken van het RBL. Met de aanpak van schoolverzuim kunnen we schooluitval voorkomen en andere problemen van een jeugdige tijdig signaleren. In gesprekken met de jeugdige onderzoekt de consulent wat de oorzaak is van het schoolverzuim en hoe de jeugdige, met de juiste ondersteuning, zo snel mogelijk weer naar school kan gaan. Samenwerking in het sociale domein is daarom van groot belang.

De covid-19 crisis had ook in schooljaar 2020-2021 nog invloed op het onderwijs en daarmee op de aanpak van schoolverzuim. Net als in schooljaar 2019-2020 waren er ook afgelopen schooljaar periodes van schoolsluitingen in het algemeen of plaatselijk bij een lokale uitbraak. In deze periode volgden leerlingen onderwijs op afstand. Dit vroeg van zowel leerlingen, onderwijsprofessionals en RBL-consulenten veel flexibiliteit en oplettendheid om alle leerlingen aan boord te houden. Dit maakt ook dat de cijfers van dit jaar moeilijk te vergelijken zijn met voorgaande jaren en dat trends of opvallendheden moeilijker te zien en te duiden zijn. In dit jaarverslag hebben we ervoor gekozen cijfers te vergelijken met schooljaar 2018-2019, het laatste schooljaar zonder schoolsluitingen.

Jeugdigen met verzuim

Ook in tijden van schoolsluitingen was onze aandacht gericht op schoolverzuim. Scholen zijn verplicht schoolverzuim bij ons te melden. Ook digitale afwezigheid of leerlingen die niet deelnemen aan andere vormen van afstandsonderwijs, kunnen als verzuim bij ons gemeld worden. Na een melding onderzoekt de consultant het verzuim;

- Hoeveel uur is een jeugdige afwezig geweest?
- Wat is de reden van de afwezigheid?
- Welke acties heeft de school al ondernomen?
- Wat heeft de jeugdige nodig om weer (volledig) deel te nemen aan het onderwijs?

In het schooljaar 2020-2021 is van 2.317 leerlingen verzuim gemeld. Dat is 3,2% van het totaal aantal

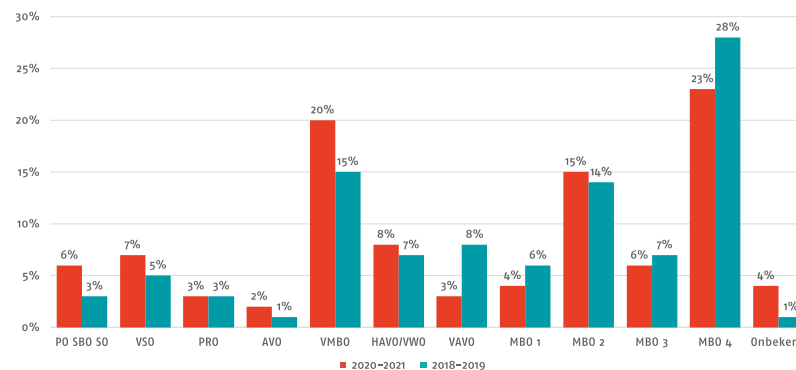
van 73.537 schoolgaande jeugdigen. In schooljaar 2018-2019, het laatste schooljaar zonder schoolsluitingen, was dit nog 4%. De jaren daarvoor zagen we steeds een stijging in het aantal jeugdigen met een verzuimmelding. De Covid-19 pandemie heeft hier een rem op gezet. We zien dat dit effect minder groot was dan tijdens de eerste schoolsluiting in maart 2020. De scholen zijn al beter ingericht op de situatie en we merken dat scholen zelf eerder actie ondernemen als er sprake is van verzuim waardoor actie vanuit het RBL niet altijd nodig is.

In de herkomst van de meldingen zien we wel een verschuiving. Relatief gezien nam het aantal jeugdigen met verzuim op het basisonderwijs, het vmbo en het vso in vergelijking met schooljaar

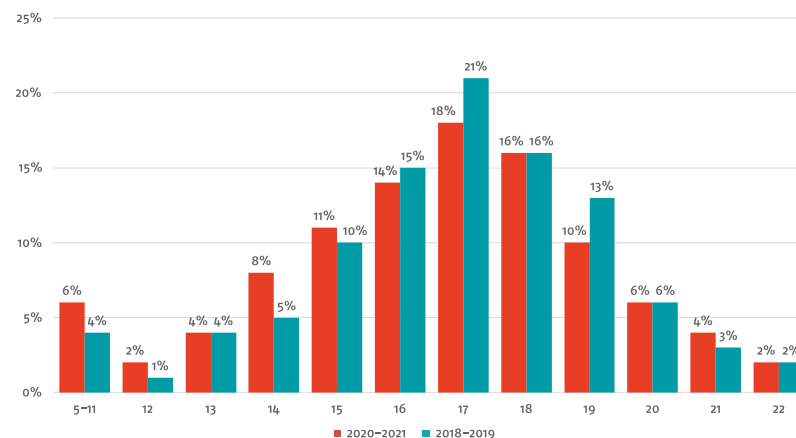
2018-2019 toe. Er is juist een afname op het mbo. Deze verschuiving zien we ook terug bij de leeftijd. Het percentage meldingen onder jeugdigen van 15 jaar of jonger nam toe terwijl deze voor jeugdigen van 17 jaar of ouder juist minder is dan voorgaande jaren. Een mogelijke verklaring is dat het mbo het langst te maken had met een

schoolsluiting. Het is lastig om te constateren of een jeugdige ongeoorloofd verzuimt of dat er sprake is van Covid-19 gerelateerd verzuim, omdat een jeugdige bijvoorbeeld in quarantaine zou moeten. Doordat er sprake was van onderwijs op afstand, was hier minder goed zicht op.

Leerlingen 5 - 23 jaar verzuim per onderwijssoort in procenten

Leerlingen 5 - 23 jaar met verzuim per leeftijd in procenten

Aantal meldingen van verzuim door jeugdigen van 5-23 jaar

Kengetallen	2020 - 2021	2019 - 2020	2018 - 2019
Alle verzuimmeldingen	3.291	3.825	3.973
Verzuimmeldingen met actie consultant RBL	2.909	3.016	2.791
Aantal leerlingen met verzuim	2.317	2.415	2.509

Acties consulenten

De basis van onze werkwijze is nog steeds de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS*). Na het ontvangen van een melding van (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim van een jeugdige, gaat de consulent met informatie van de school in gesprek met de jeugdige. Bij leerplichtige jeugdigen worden ook de ouder(s)/verzorger(s) betrokken. In het gesprek onderzoekt de consulent of er daadwerkelijk sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim en wat de reden hiervan is.

We brengen de situatie van de jeugdige zo volledig mogelijk in beeld, zodat we waar nodig vervolgstappen kunnen zetten om de schoolgang volledig te hervatten. Deze stappen zijn altijd licht waar kan en zwaar wanneer nodig. Aan de hand van de MAS zoeken we samen met betrokkenen naar passende ondersteuning.

Het uitgangspunt is altijd om eerst vrijwillige hulpverlening in te zetten voor alle jeugdigen van 5 tot 23 jaar. Het RBL biedt zelf geen hulpverlening, maar verwijst door naar de juiste partij. De samenwerking met de zorgstructuur van de school en het sociaal team van de gemeente is hierin belangrijk.

Als de vrijwillige ondersteuning onvoldoende resultaat oplevert of als er grote zorgen zijn over de veiligheid en/of gezondheid van een jeugdige, dan kan de consulent voor leerplichtige jeugdigen de strafrechtelijke (Halt of proces-verbaal) of civielrechtelijke (beschermingstafel) route kiezen. Deze routes staan omschreven in de MAS. In alle gevallen monitort en bewaakt het RBL het proces met als doel dat de jeugdige zo snel mogelijk

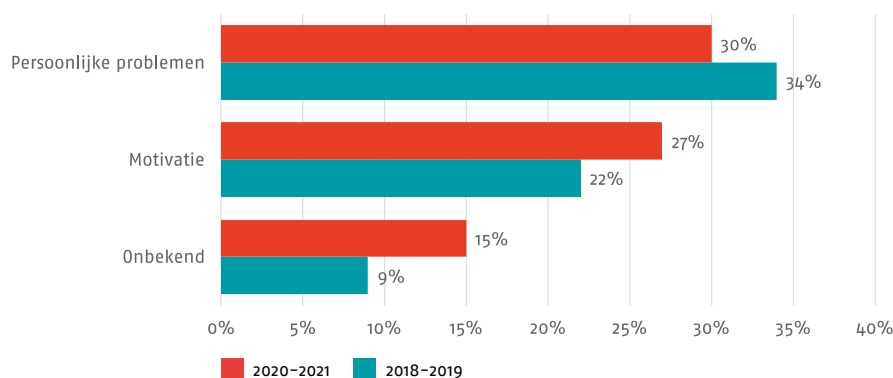
weer volledig meedoet op school. Het recht op leren en ontwikkelen van de jeugdige staat centraal bij de route die de consulent kiest.

Redenen verzuim

Net zoals in eerdere schooljaren zien we dat persoonlijke problemen en een gebrek aan motivatie de meest voorkomende redenen zijn van ongeoorloofd schoolverzuim. Het aantal jeugdigen met motivatieproblemen nam toe ten opzichte van schooljaar 2018-2019.

Dit past bij de signalen die we krijgen over het langdurig volgen van onderwijs op afstand en de invloed hiervan op de motivatie van jeugdigen. Opvallend is dat het aandeel jeugdigen met

Top 3 redenen voor wettelijk verzuim

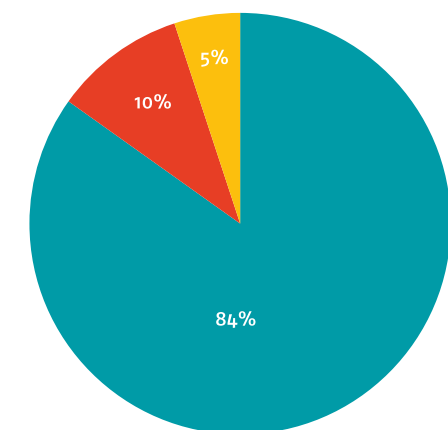
persoonlijke problemen kleiner is geworden. Wel merken we dat de problemen die jeugdigen ervaren complexer zijn dan een aantal jaren geleden en dat het een intensievere aanpak vergt van ons en onze samenwerkingspartners.

Resultaat verzuimaanpak 5-23 jaar

Van de leerlingen met verzuim hervat 84% de schoolloopbaan. Dit is lager dan schooljaar 2018-2019 toen dit nog 89% was. Het aandeel jeugdigen dat buiten de doelgroep valt is in 2020-2021 iets groter (5% t.o.v. 2%). Het aantal jeugdigen dat niet meer op school zit, is vrijwel gelijk.

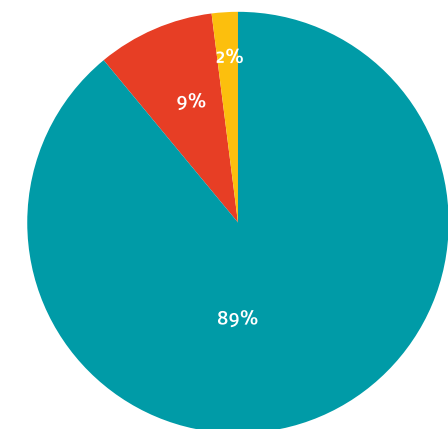
Van de leerplichtige jeugdigen hervat 92% de schoolgang. Van de leerplichtige jeugdigen gaat 4% niet meer naar school, omdat zij bijvoorbeeld zijn vrijgesteld van de Leerplichtwet of eerst ondersteuning nodig hebben van hulpverlening. Van de leerplichtige jeugdigen die in schooljaar 2020-2021 een periode niet meer naar school gingen, is in schooljaar 2021-2022 36% alsnog gestart met een opleiding.

Resultaat verzuimaanpak 2020-2021

■ wel op school ■ niet op school ■ buiten de doelgroep

Resultaat verzuimaanpak 2018-2019

■ wel op school ■ niet op school ■ buiten de doelgroep

* Klik hier voor een animatie over de MAS

Luxe verzuim

De aanpak van luxe verzuim is vaak kortdurend. Bij deze jeugdigen is er niet direct sprake van zorgen over de schoolgang. In het schooljaar 2020-2021 is voor 42 jeugdigen luxe verzuim gemeld. In 10 gevallen is een proces-verbaal opgemaakt. Dit is minder dan in schooljaar 2018-2019, toen er voor 66 jeugdigen luxe verzuim gemeld werd en we 24 keer proces-verbaal opmaakten.

We vermoeden dat het voor scholen ten tijde van scholensluitingen lastiger is om luxe verzuim te signaleren.

Naast het opmaken van proces-verbaal, werd er in schooljaar 2020-2021 vier keer na overleg met de Officier van Justitie een waarschuwing gegeven. Er was een gebrek aan bewijs of meldingen waren te laat gedaan waardoor niet meer onderzocht kon worden of de jeugdige daadwerkelijk ongeoorloofd afwezig was. Achttien meldingen van luxe verzuim rondom de zomervakantie zijn nog in behandeling. In de overige gevallen bleek na onderzoek geen sprake van luxe verzuim of leerlingen waren al bekend bij RBL wegens wettelijk verzuim. Het luxe verzuim wordt dan meegewogen in de aanpak van het wettelijke verzuim.

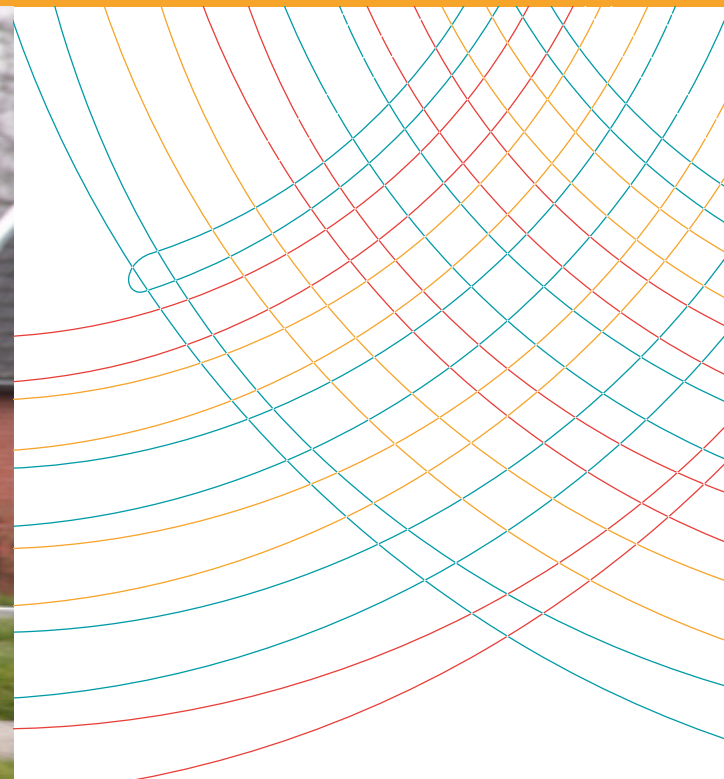
Beginnend verzuim

Door periodes van schoolsluitingen hebben consulents nauwelijks structurele preventieve spreekuren gehouden bij beginnend verzuim op het vo en het mbo. Door wijzigingen in het duo-verzuimloket kon beginnend verzuim ook niet meer onder die noemer gemeld worden. Op verzoek van de school hebben consulents enkele telefonische preventieve gesprekken gevoerd. In het nieuwe schooljaar 2021-2022 wordt op veel scholen weer gestart met preventieve spreekuren.

3

JEUGDIGEN ZONDER SCHOOL (5-23 JAAR)

Schooluitval en thuiszitten proberen we te voorkomen. Helaas zijn er toch ieder jaar jeugdigen die een periode niet naar school gaan of uitvallen zonder startkwalificatie. We proberen hen zo snel mogelijk terug naar onderwijs te begeleiden. Hierin werken we samen met het onderwijs en met onze ketenpartners uit het sociale domein. Wanneer onderwijs geen optie meer is, zoeken we samen naar passende alternatieven in zorg of werk zodat jeugdigen toch aan hun ontwikkeling kunnen blijven werken. Jeugdigen blijven vervolgens tot 23 jaar bij ons in beeld middels de oud vsv actie.

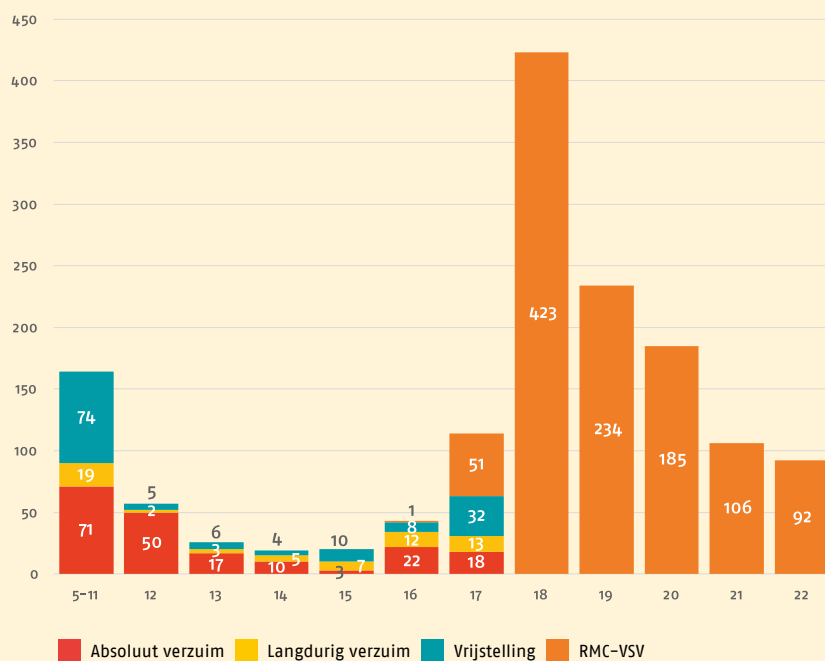

In dit hoofdstuk vergelijken wij de cijfers met schooljaar 2019-2020, omdat er in beide schooljaren geen sprake was van een aangepaste dienstverlening door het RBL voor deze doelgroep. Zo hadden wij, net als in schooljaar 2019-2020, een digitale dienstverlening, maar spraken we jeugdigen ook face-to-face wanneer dit nodig of gewenst was.

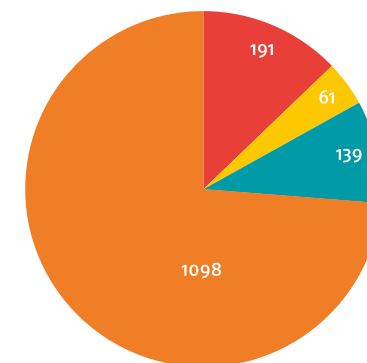
In schooljaar 2020-2021 kreeg het RBL van 1.489 jeugdigen een melding van thuiszitten of voortijdig schoolverlaten. Van deze groep zijn er 391 jonger dan 18 jaar (26%). In schooljaar 2019-2020 ging het om 1.834 jeugdigen, waarvan 16% jonger dan 18 jaar. Deze daling komt vooral doordat er bijna 500 vsv-meldingen minder zijn dan in schooljaar 2019-2020. Het vermoeden is dat jeugdigen ingeschreven bleven op het mbo als gevolg van de lange schoolsluiting.

Aantal jeugdigen zonder school naar leeftijd 5-23 jaar

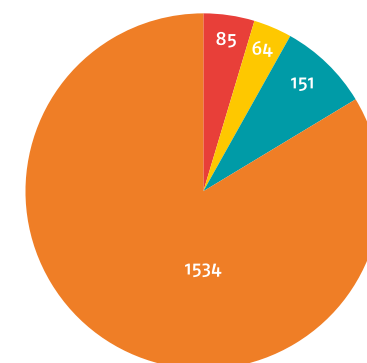

Aantal jeugdigen zonder school in 2020-2021 (5-23 jaar)

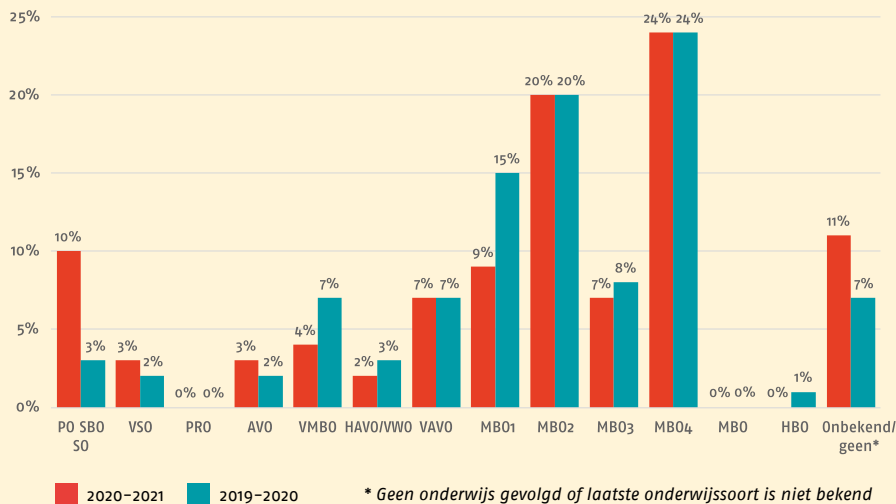
- Jeugdigen met absoluut verzuim (18-)
- Jeugdigen die langdurig verzuimen (18-)
- Jeugdigen met een vrijstelling (18-)
- Jeugdigen met een melding voortijdig schoolverlaten (RMC) (18+)

Aantal jeugdigen zonder school in 2019-2020 (5-23 jaar)

- Jeugdigen met absoluut verzuim (18-)
- Jeugdigen die langdurig verzuimen (18-)
- Jeugdigen met een vrijstelling (18-)
- Jeugdigen met een melding voortijdig schoolverlaten (RMC) (18+)

Jeugdigen zonder school met laatst bekende onderwijssoort (5-23 jaar)

Resultaten thuiszitters (5-18 jaar)

Resultaten 2020-2021*	weer op school	niet op school
Absoluut verzuim	132	59
Langdurig verzuim	44	17
Vrijstelling 5 onder a	8	63

* Peildatum 01-08-2021

Resultaten 2019-2020*	weer op school	niet op school
Absoluut verzuim	37	48
Langdurig verzuim	41	12
Vrijstelling 5 onder a	15	57

* Peildatum 01-08-2020

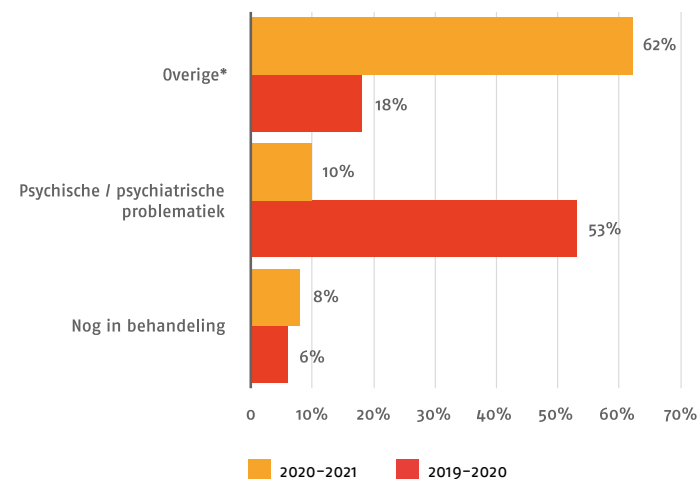
Redenen niet op school (5-23 jaar)

Er zijn verschillende redenen waarom jeugdigen soms niet naar school gaan. Omdat deze redenen voor leerplichtige en niet-leerplichtige jeugdigen verschillen, lichten we deze apart toe.

Bij leerplichtige jeugdigen zien we dat door de intensivering van onze dienstverlening rondom absoluut verzuim het aantal jeugdigen waarbij er geen schoolinschrijving bekend is, explosief toenam. Hier is vaak sprake van een administratieve fout of van een verhuizing. De afname van het aantal jeugdigen met als reden psychische problemen wordt dus verklaard door de stijging van de categorie overige.

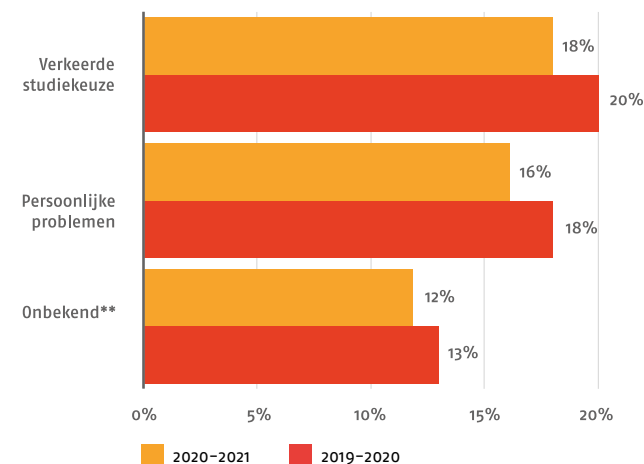
Bij niet-leerplichtige jeugdigen zijn verkeerde studiekeuze en persoonlijke problemen al jaren de meest voorkomende redenen van schooluitval. Wanneer er sprake is van een verkeerde studiekeuze, moet de jeugdige vaak een tijd wachten voor hij kan instromen op een nieuwe opleiding. Onder persoonlijke problemen vallen bijvoorbeeld psychische problemen, financiële problemen en een combinatie van problemen. We werken in deze situaties nauw samen met onze ketenpartners uit het sociaal domein.

Redenen voor niet op school zitten (5-18 jaar)

* Het gaat hier om foutieve melding, geen inschrijving bekend en onbekend verzuim

Redenen voortijdig schoolverlaten (18-23 jaar)

** Het gaat hier vaak om jeugdigen waarbij na registratie al duidelijk is dat zij opnieuw starten met een vervolgopleiding in het nieuwe schooljaar

Aanpak en resultaten (5-23 jaar)

De aanpak voor jeugdigen die niet op school zitten, verschilt voor leerplichtige en niet-leerplichtige jeugdigen.

Aanpak bij jeugdigen van 5-18 jaar

Bij een leerplichtige leerling met een schoolinschrijving die niet naar school gaat, volgen we net als bij andere vormen van verzuim de MAS. De school houdt hierin de regie, het RBL volgt de routes zoals in de MAS omschreven.

Wanneer jeugdigen geen schoolinschrijving hebben (absoluut verzuim), is het RBL eerst aan zet. In de zomermaanden brengen we zo snel mogelijk alle jeugdigen zonder schoolinschrijving in beeld. Vaak is er sprake van een nog niet verwerkte verhuizing of is de administratie van scholen nog niet bijgewerkt. Dit gebeurt vooral bij leerlingen die overstappen naar een andere school en dan vooral bij de overstap van het bo naar het vo. De jeugdige gaat dan gewoon naar school, maar dit is in ons systeem niet zichtbaar. Wij spreken scholen hier altijd op aan en attenderen hen via nieuwsbrieven op het belang van een snelle en adequate leerlingregistratie. De overstap van vo naar mbo monitoren we, samen met vo- en mbo-scholen in de Sluitende Keten. Dit is een samenwerking tussen RBL en de Lerende Regio Arnhem (LRA). De Sluitende Keten publiceert een eigen jaarverslag. Wanneer er geen sprake is van een administratieve fout of achterstand, proberen we door middel van brieven en huisbezoeken in contact te komen met het gezin. In de zomer zetten we hier altijd extra op in.

Dit is het derde jaar op rij dat het aantal jeugdigen met een vrijstelling daalt (173 in 2018-2019, 151 in 2019-2020 en 139 in 2020-2021). Dit is het resultaat van het vier-ogenprincipe binnen het RBL. Het is ons gelukt om de afgelopen twee jaar meer jeugdigen op een passende plek te krijgen binnen het onderwijs of, wanneer dit niet haalbaar is, met een maatwerkoplossing in arbeid of zorg. Dit laatste betekent wel dat de betreffende jeugdige volgens de definitie, vsv-er wordt. Maatwerktrajecten wegen we met alle betrokken zorgvuldig af. Uitgangspunt is dat de jeugdige een perspectief heeft op een passende plek in de samenleving. De consulenten vsv van het RBL houden deze jeugdigen in beeld en ieder jaar met de oud-vsv actie bekijken we hun status en benaderen we hen indien nodig opnieuw tot zij 23 zijn.

Voor jeugdigen met een vrijstelling op lichamelijke of psychische grond, evalueren we elk jaar of een jeugdige mogelijkheden heeft om opnieuw in te stromen in het onderwijs. De jeugdartsen van VGGM en de consulenten van het RBL werken hierin samen. Vanaf 2022 verwachten we, door wijzigingen in de leerplichtwet, ook een grotere rol van de Samenwerkingsverbanden. Hierover is het RBL met beide partijen in gesprek.

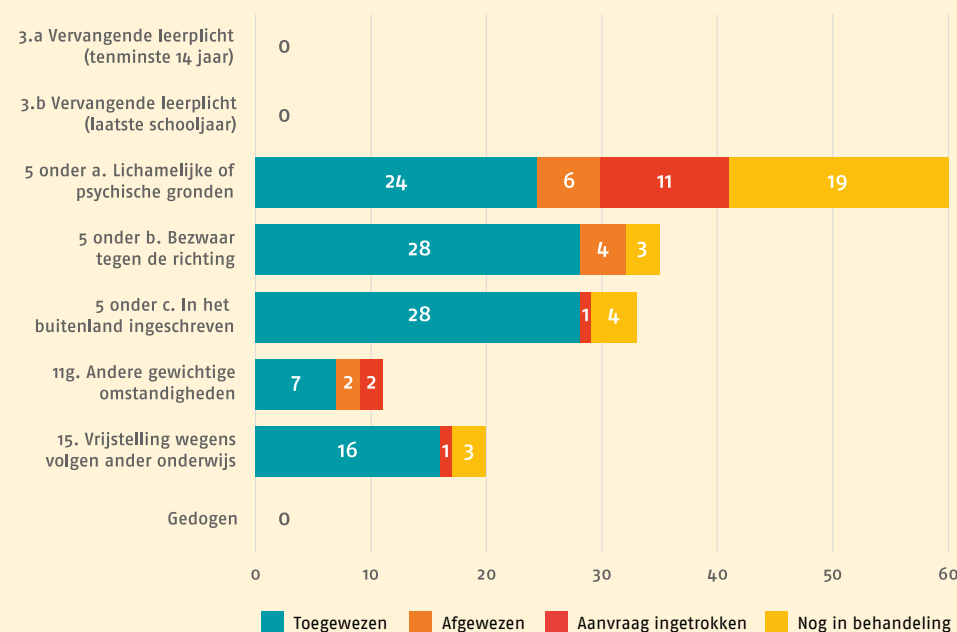
Resultaten 5-18 jaar

We zien dat van de leerplichtige jeugdigen zonder school de helft bij de start van schooljaar 2021-2022 weer op school zit. Dit is vrijwel gelijk aan schooljaar 2019-2020 (49%). Bij de thuiszitters

zien we dat van de jeugdigen met een melding van absoluut verzuim, 69% (terug) naar school gaat. In schooljaar 2019-2020 was dit 44%. Door actieve inzet op deze meldingen in de zomerperiode is deze groep nu sneller in beeld, kunnen we administratieve fouten bij scholen sneller laten herstellen en indien nodig is het plaatsen van een jeugdige die echt geen schoolinschrijving heeft, succesvoller. Het is lastiger

jeugdigen later in het schooljaar geplaatst te krijgen dan in het begin van het schooljaar. Bij jeugdigen die langer dan vier weken aaneengesloten de school niet bezochten en jeugdigen met een vrijstelling 5 onder a zien we dat er een afname is van jeugdigen die terug gaan naar school. Bij jeugdigen met langdurig verzuim gaat het om 72% in schooljaar 2020-2021 ten opzichte van 77% in schooljaar 2019-2020. Bij jeugdigen met een vrijstelling 5 onder a gaat

Aantal vrijstellingen schooljaar 2020-2021 (5-18 jaar)

De vrijstellingsgronden 3a en 3b betreft jeugdigen jonger dan 16 jaar die al naar het mbo gaan. Bij de vrijstellingsgrond artikel 11g is geen sprake van een schooluitschrijving maar van tijdelijke onderbreking van geregeld schoolbezoek (bijvoorbeeld wegens ziekte). De rest van de vrijstellingen betreft ontheffing van de inschrijvingsplicht.

het om 11% in schooljaar 2020-2021 ten opzichte van 26% in schooljaar 2019-2020. De nauwe samenwerking met de jeugdartsen zorgt ervoor dat de groep voor wie onderwijs echt niet mogelijk is, kleiner is geworden. Gevolg is dat de kans op terugkeer naar onderwijs daardoor ook kleiner wordt.

Aanpak bij jeugdigen van 18-23 jaar

Jeugdigen tussen de 18 en 23 jaar die stoppen met school zonder startkwalificatie, zijn potentiële vsv'ers. Het RBL ontvangt meldingen van school en neemt contact op met deze jeugdigen om te achterhalen waarom zij stopten met school en wat hun plannen zijn voor de toekomst. Wij stimuleren jeugdigen altijd eerst om te starten met een nieuwe opleiding en ondersteunen hen in deze zoektocht. Op die manier voorkomen wij dat deze jeugdigen daadwerkelijk vsv'er worden. Een startkwalificatie geeft een jeugdige een grotere kans op een goede start op de arbeidsmarkt. Het is niet voor alle jeugdigen een optie om terug naar school te gaan. RBL-consulenten verwijzen deze jeugdigen door en dragen ze over aan een partij die passende ondersteuning kan bieden richting arbeid of zorg. Het RBL blijft de jeugdige monitoren. Ze blijven bij ons in beeld tot zij 23 jaar zijn of een startkwalificatie hebben behaald.

Vooruitblik: kortdurende begeleiding naar arbeid

De Rijksoverheid stelde vanuit de Covid-19 pandemie middelen voor RMC-regio's beschikbaar om jeugdwerkloosheid tegen te gaan. Het RBL krijgt de opdracht om jeugdigen die uitvallen op school kortdurend te begeleiden naar arbeid. Het gaat hier om jeugdigen die redelijk zelfstandig

de overstap kunnen maken naar de arbeidsmarkt. De consulenten krijgen in het begin van schooljaar 2021-2022 een scholing en zullen vervolgens de begeleiding aanbieden. Wanneer een jeugdige extra ondersteuning nodig heeft op de arbeidsmarkt, dan verwijzen de RBL-consulenten door naar hun collega's van het Schakelpunt onderwijs-werk of naar bijvoorbeeld de afdeling Werk en Inkomen (W&I) van de gemeente.

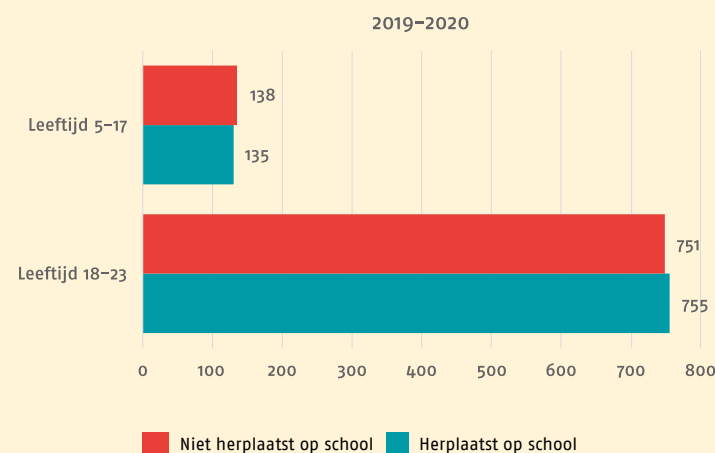
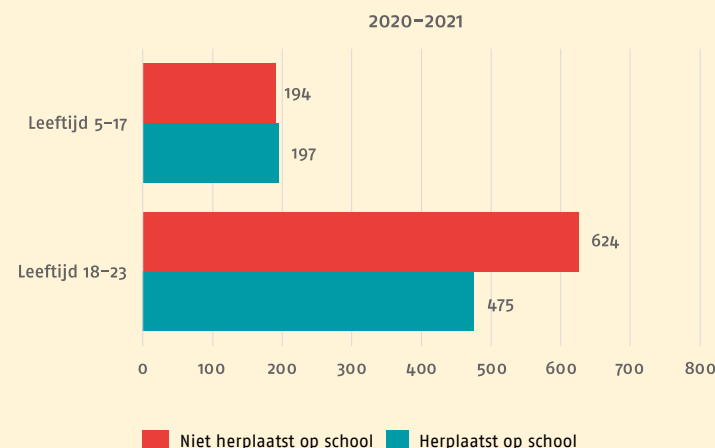
Resultaten 18-23 jaar

Van de jeugdigen ouder dan 18 jaar volgt in schooljaar 2021-2022 43% weer een opleiding. Dit is beduidend minder dan in schooljaar 2020-2021, toen 53% nog een opleiding hervatte. Mogelijke verklaring is dat er meer jeugdigen ingeschreven zijn gebleven op het mbo die twijfels hadden over de voortgang van hun studie. Het is afwachten of zij in schooljaar 2021-2022, wanneer de mbo's ook weer hun deuren volledig openen, hun opleiding succesvol hervatten of alsnog de school verlaten.

Relatief gezien is het aantal jeugdigen dat aan het werk ging fors hoger dan in schooljaar 2019-2020 (33% t.o.v. 24%). Hiermee zijn we weer terug op het niveau van voor de Covid-19 pandemie. In schooljaar 2018-2019 stroomde namelijk 30% van de jeugdigen uit richting werk. Dit is in lijn met het aantrekken van de arbeidsmarkt en de landelijke daling van jeugdwerkloosheid.

Voor een uitgebreide splitsing van de resultaten van jeugdigen met een melding van voortijdig schoolverlaten verwijzen wij naar [bijlage 3](#).

Resultaten jeugdigen zonder school

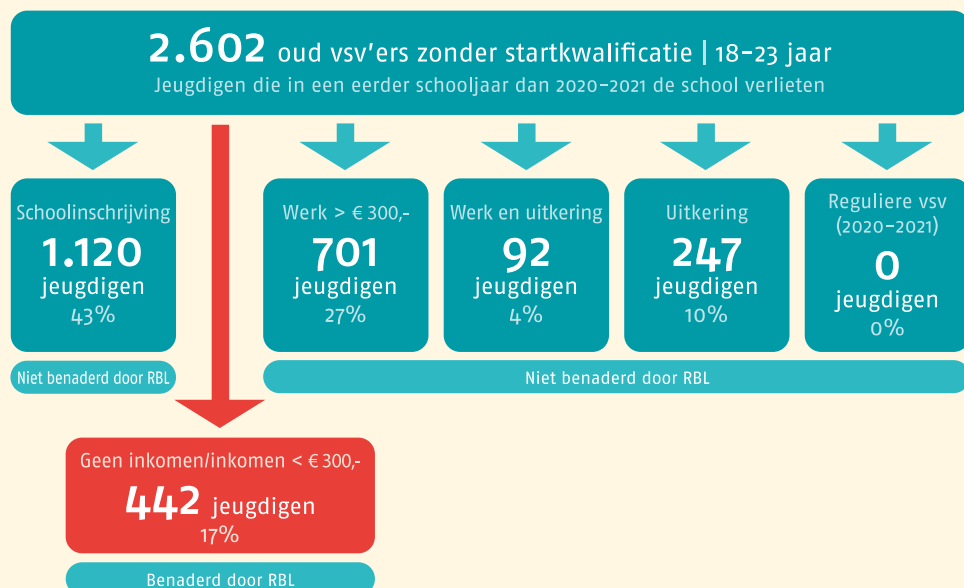

Oud-vsv-actie (18-23 jaar)

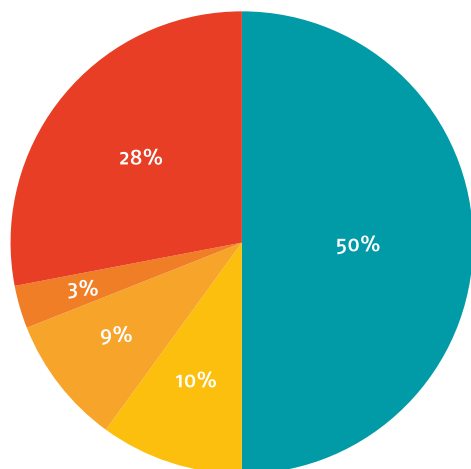
We brengen ook jaarlijks de situatie van jeugdigen in beeld die in een eerder schooljaar dan het huidige schooljaar stopten met school. Dit doen we met behulp van gegevens van DUO en het Inlichtingenbureau. Jeugdigen die in februari 2021 geen startkwalificatie, schoolinschrijving, werk en/of uitkering hebben, benaderen we actief met de vraag hoe het met ze gaat en of zij ondersteuning nodig hebben. Wanneer zij een vraag over school of werk hebben, begeleiden

we hen zelf. Het Schakelpunt onderwijs-werk werkt ook mee aan deze actie. Wanneer er een andere vraag is, dragen we warm over naar de juiste partij, zoals het sociaal team of Werk en Inkomen van de gemeente. Dit jaar waren dit 442 jeugdigen die we actief benaderden, 17% van het totaal. Dit is vergelijkbaar met de oud-vsv-actie in 2019-2020, toen we 15% van het totaal benaderden.

Situatie oud vsv'ers (18-23 jaar)

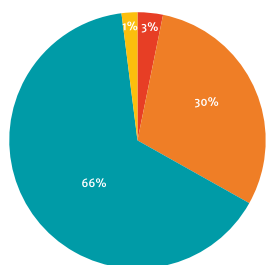

Resultaat oud-vsv-actie

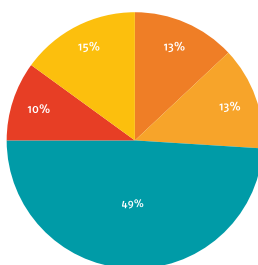
■ Positieve uitstroom ■ Geen dagbesteding ■ Overig ■ Uitkering ■ Geen uitstroom, geen contact

Positieve uitstroom

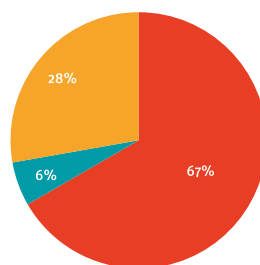
■ Startkwalificatie
■ School
■ Werk
■ Activerend werk/dagbesteding

Geen dagbesteding

■ Werk zoekend
■ Opleiding zoekend
■ Nog in behandeling
■ Geen dagbesteding
■ Aanmelding op school/instelling

Overig

■ 23+
■ Overig
■ Verhuisd

Resultaten oud-vsv-actie

Dit jaar benaderden we 442 jeugdigen. 26 jeugdigen bleken in schooljaar 2020-2021 een reguliere vsv-melding te hebben gekregen. Bij hen checkten we of de begeleiding nog actief was of dat er een nieuw contactmoment nodig was.

In totaal had 50% van de 442 jeugdigen een startkwalificatie, school, werk of activerend werk / dagbesteding.

Dit is meer dan in schooljaar 2019-2020, toen dit bij 43% het geval was. Het overgrote deel van deze groep is aan het werk, gevolgd door het hebben van een schoolinschrijving. De uitstroom in de uitkering is afgenomen (11% in 2019-2020 t.o.v. 3% in 2020-2021). Deze jeugdigen lijken nu een positieve uitstroom te hebben. De overige categorieën bleven redelijk gelijk.

Oud-*vs*v'ers en ondersteuning

Om deze groep jeugdigen zo goed mogelijk in beeld te krijgen, vergelijken we jaarlijks onze bestanden met alle sociale teams* en met de afdelingen W&I van de gemeenten. Ook vragen we natuurlijk aan jeugdigen zelf of en van wie zij ondersteuning krijgen.

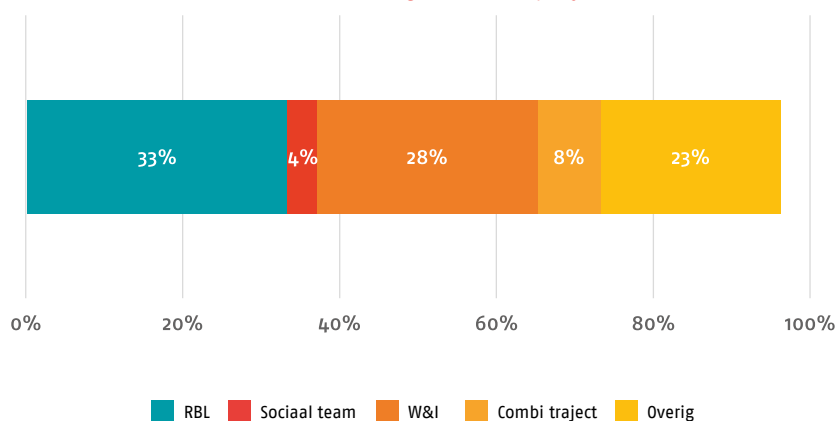
Van de in totaal 442 jeugdigen, weten we dat er 108 ondersteuning krijgen. Dit is 24% van het totaal en redelijk vergelijkbaar met 2019-2020, toen we van 27% van de totale groep wisten dat zij begeleiding kregen. Opvallend is dat de begeleiding door het RBL is toegenomen. In schooljaar 2019-2020 was dit nog 12%, dit jaar gaat het om 37%. We vermoeden dat het jeugdigen tijdens de Covid-19 pandemie hielp dat wij actief contact met hen zochten en onze

reguliere dienstverlening aan hen aanboden, waarbij we samen met hen op zoek gingen naar een passende plek. Ook zien we dat er meer jeugdigen ondersteuning krijgen van overige partijen, zoals hulpverleningsinstanties. Ondersteuning door het wijkteam en door W&I was er beduidend minder. Een verklaring voor de afname van de ondersteuning door W&I is dat er minder jeugdigen zijn met een uitkering.

Van 157 jeugdigen is bekend dat zij geen ondersteuning kregen. Van 125 jeugdigen is dit niet bekend. Van deze 125 jeugdigen weten wij niet wat hun huidige situatie is of zij ondersteuning krijgen. 81 van de 125 jeugdigen zijn Arnhemse jeugdigen. Een deel van hen zou in beeld kunnen zijn van de sociale teams in Arnhem.

* De vergelijking vindt met alle gemeenten plaats op casusniveau, met uitzondering van de gemeente Arnhem. Hier vergelijken we de bestanden op groepsniveau.

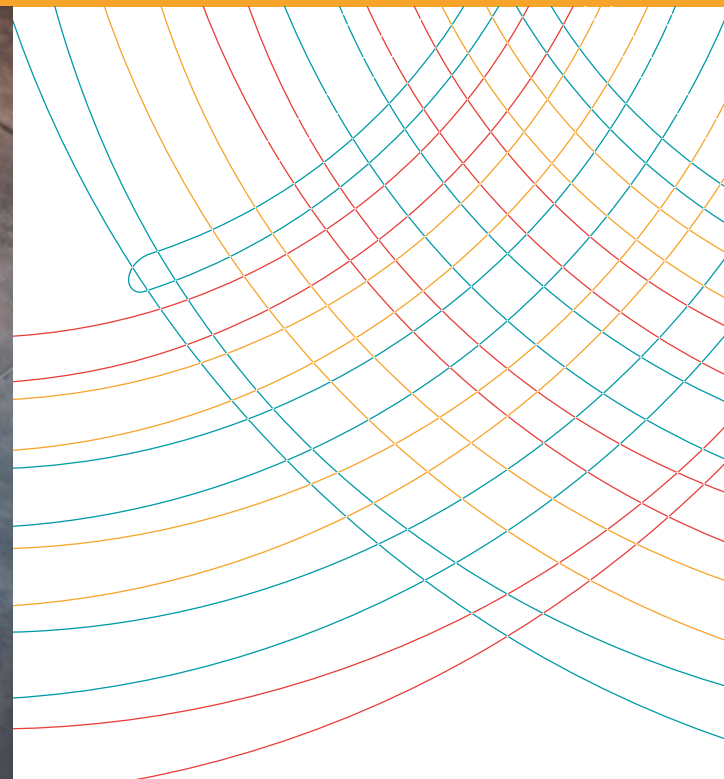
Wel ondersteuning en door welke partij

4

JONGEREN IN KWETSBARE POSITIE

Het RBL heeft de wettelijke taak om alle jongeren in kwetsbare positie die in de zomer een overstap maken te monitoren. Het gaat om jongeren die overstappen van vmbo-basis, praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en mbo entree naar mbo entree, mbo niveau 2, werk, dagbesteding of iets anders.

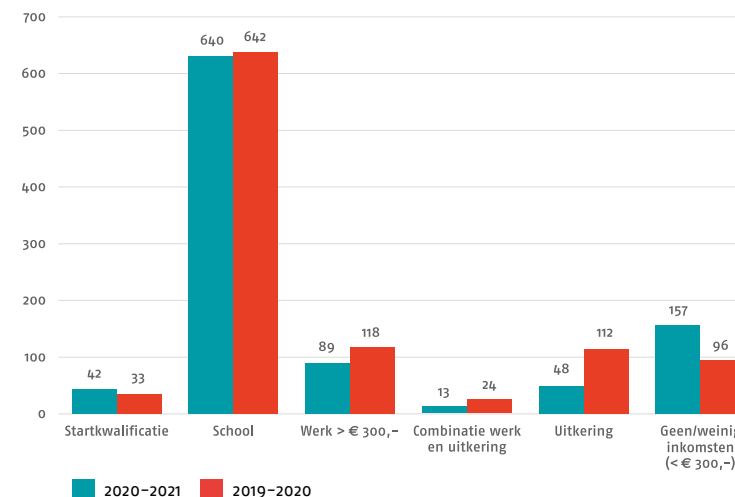
Situatie jongeren in kwetsbare positie

In de zomer van 2020 ging het om 1.102 jongeren van wie er in 2021 113 niet meer binnen de doelgroep van het RBL vallen. Bijvoorbeeld vanwege een verhuizing buiten de regio. Van hen kunnen wij de actuele situatie niet achterhalen. Van de overige 989 gaat het overgrote deel naar school (65%). Dit is vergelijkbaar met de jongeren die een overstap maakten in 2019, waarvan in 2020 63% naar school ging. Verschil zien we in het aantal jongeren dat aan het werk is. Van de jongeren die in 2020 een overstap maakten, is 9% aan het werk. Een jaar eerder was dit 12%. Ook hebben minder jongeren een uitkering, namelijk 5% tegenover 11%. Deze jongeren zien we terug in de groep met weinig/geen inkomsten (< € 300,-). In 2021 was dit 16%, in 2020 9%. 20 jongeren met

weinig/geen inkomsten startten in 2021-2022 toch met een opleiding. Het is mogelijk dat een deel van de jongeren met weinig/geen inkomsten een indicatie dagbesteding heeft. Dit kunnen wij niet achterhalen. Graag willen wij samen met de gemeenten deze groep onderzoeken om te achterhalen of deze jongeren inderdaad een dagbesteding hebben en zo niet, hoe we ze toch kunnen ondersteunen naar een passende route.

De verschuivingen die zichtbaar zijn bij de jongeren in kwetsbare positie worden mogelijk verklaard door de Covid-19 pandemie. Er zijn signalen dat jongeren die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt een kleinere kans hebben om (duurzaam) aan het werk te gaan.

Situatie jongeren in kwetsbare positie (16-23 jaar)

Schakelpunt onderwijs-werk

Sinds januari 2021 is het Schakelpunt onderwijs-werk samen met Start & Go MBO en de Sluitende Keten onderdeel van Team Overstap in het regionaal vsv programma. Daar worden deze subprogramma's aan elkaar verbonden.

In schooljaar 2019-2020 startten de consulenten van het Schakelpunt in samenwerking met de scholen en het Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland (WSP) met het studentenoverleg. De oorspronkelijke bedoeling van dit overleg was het bespreken van jeugdigen die de overstap naar werk gaan maken en daar ondersteuning bij

nodig hebben. Gebleken is dat deze momenten vooral gebruikt worden om kennis te delen en de aanpak van de school zelf te bespreken. Jeugdigen die ondersteuning nodig hebben van het Schakelpunt worden gedurende het hele schooljaar bij hen gemeld.

In schooljaar 2020–2021 werden 65 jeugdigen bij het Schakelpunt aangemeld. De meeste aanmeldingen komen van hun collega's van RMC en leerplicht (38) en van school (22). Dit zijn er meer dan in 2019–2020, toen 41 jeugdigen aangemeld werden. Dit is te verklaren door een koerswijziging in de opdracht van het Schakelpunt, waardoor er meer ruimte is voor de consulenten om jeugdigen sneller te begeleiden richting werk. Hierbij is onverminderd aandacht voor de samenwerking met W&I, WSP en andere relevante partijen.

Het Schakelpunt begeleidt alleen jeugdigen wanneer geen andere partij dit kan. We blijven op alle niveaus signalen bespreken voor verbetering van de samenwerking tussen en met onze samenwerkingspartners.

Van de 65 jeugdigen vonden er 27 werk waarvan vier in combinatie met een opleiding. Dit is relatief gezien ongeveer gelijk aan 2019–2020 (42% in 2020–2021 t.o.v. 44% in 2019–2020). In 2020–2021 merkten we dat scholen zelf ook

steeds meer acties uitzetten om de jeugdigen aan het werk te krijgen. Het Schakelpunt werkt aanvullend en werd in die gevallen vooral benaderd om te adviseren. We verwachten dat dit in schooljaar 2021–2022 toeneemt, aangezien mbo scholen meer ruimte nemen om hier zelf mee aan de slag te gaan. Dit juichen wij vanuit het Schakelpunt toe.

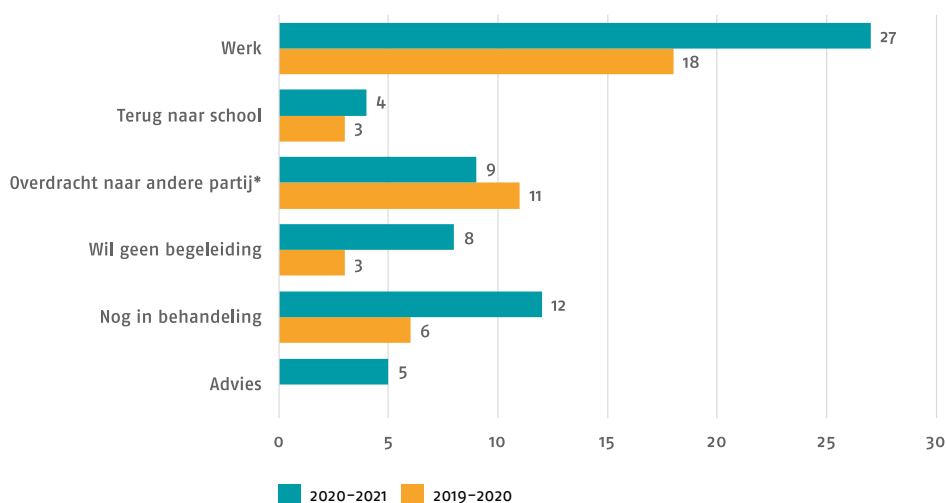
Naast bovengenoemde 65 jeugdigen, werd het Schakelpunt dertien keer om advies gevraagd voor jeugdigen die niet binnen onze doelgroep

vallen. Het Schakelpunt gaf advies en zocht mee naar wie de juiste partij was om de betreffende jeugdige te ondersteunen.

Vooruitblik: Pilot op Astrum College en Aeres Velp

In schooljaar 2021–2022 start het Schakelpunt met een pilot op het Astrum College en Aeres in Velp. Jeugdigen die vanuit mbo niveau 3 en 4 uitstromen naar arbeid en die daar ondersteuning bij nodig hebben, gaat het Schakelpunt ook oppakken. Dit bekostigt RMC vanuit extra rijksmiddelen.

Resultaat na aanmelding bij Schakelpunt

* W&I, dagbesteding/activerend werk, sociaal team

Interview

Voor de ontwikkeling en toekomst van Floor*

Yvonne van Setten

Wat doe je als consulent leerplicht als een 16-jarige jeugdige veelvuldig verzuimt? Als verschillende hulpverleningstrajecten niet het gewenste effect hebben en er geen uitzicht is op ondersteuning vanuit thuis? Als school nog geen optie en je wil voorkomen dat de jeugdige nog een keer teleurgesteld moet afhaken?

Yvonne van Setten, consulent leerplicht bij het RBL, zette samen met Maartje van der Ven, consulent arbeid bij het Schakelpunt Onderwijs-werk, alles op alles om Floor op weg te helpen haar toekomstdroom te verwezenlijken.

Floor heeft al jaren moeite om naar school te gaan. Haar ouders zijn gescheiden en hebben hun eigen problematiek. Gebeurtenissen in het verleden hebben geleid tot een trauma, wat ervoor zorgt dat Floor slecht slaapt en weinig op school komt. Vanaf het moment dat Yvonne als leerplichtconsulent betrokken is bij Floor, merkt ze dat de hulpverleningstrajecten niet goed

Maartje van der Ven

genoeg aansluiten bij wat Floor op dat moment nodig heeft om zich te kunnen ontwikkelen en naar school te gaan.

Toelating

Yvonne: "Floor staat dan nog wel ingeschreven op een school voor voortgezet onderwijs maar gaat niet naar school. Ze wil graag de overstap naar het mbo maken maar wordt daar niet toegelaten, omdat ze haar willen beschermen voor een negatieve schoolervaring. Het is belangrijk dat Floor eerst de juiste hulp krijgt.

Van leerplicht naar Schakelpunt

Yvonne wil Floor weer perspectief bieden en gaat samen met Maartje van der Ven op zoek naar oplossingen. Maartje: "Er moest eerst een andere stap gezet worden om te zorgen dat een mbo school Floor zou toelaten. Als Floor bijvoorbeeld een vorm van dagbesteding of (activerend) werk zou kunnen volhouden, dan kan ze deze ervaring aantonen bij een mbo entree-opleiding voor

toelating". Vanuit de combinatie werken en leren kan dan verder gewerkt worden aan de ontwikkeling en toekomst van Floor.

Laagdrempelig

Yvonne en Maartje gaan met die oplossingsrichting samen aan de slag. Yvonne pakt de regie zodat de andere hulpverlening opgestart wordt en Maartje gaat met Floor aan de slag met het vinden van passend werk. Uit de gesprekken met Floor wordt haar grootste wens duidelijk: ze wil dolgraag interieurontwerper worden. Daarvoor is een mbo-opleiding (niveau 4) noodzakelijk. De laagdrempelige ondersteuning vanuit het RBL en zicht op toelating bij een mbo entree-opleiding geeft Floor weer perspectief en de 'drive' om de afspraken bij het RBL netjes na te komen. Het lukt Floor zelf om een baan te krijgen en houdt dit goed vol. Ze doet leuke contacten op de werkvloer op, wat haar helpt om uit bed te komen. Intussen is praktische ambulante hulpverlening voor Floor gestart en woont ze sinds kort zelfstandig.

Van leerplicht naar kwalificatieplicht

Floor is per schooljaar 2021-2022 op het mbo gestart. Hoewel Floor het niet makkelijk heeft, zet ze door. Ze is sterk en weet wat ze wil. Ze geeft ook niet snel op. Yvonne: "Nu is het belangrijk dat Floor gezien blijft, totdat ze zelfstandig verder kan. Vanuit leerplicht ben ik niet meer betrokken omdat Floor de overstap naar het mbo heeft gemaakt. Mocht het nodig zijn dan wordt een collega van de mbo school ingeschakeld. En ook dan weten we elkaar binnen het RBL te vinden". Floor is in beeld bij een mbo-school en een doorstroomcoach is betrokken.

Leerlingpopulatie per leeftijd

Gemeente	Arnhem	Duiven	Lingewaard	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rozendaal	Westervoort	Zevenaar	Totaal
Leeftijd										
4 jaar	1.580	205	415	537	271	366	21	148	396	3.939
5 jaar	1.648	224	447	541	237	371	17	155	389	4.029
6 jaar	1.650	253	474	561	289	384	16	154	442	4.223
7 jaar	1.680	254	467	521	281	393	22	127	423	4.168
8 jaar	1.732	214	494	576	282	413	25	155	384	4.275
9 jaar	1.630	262	580	561	333	442	28	138	474	4.448
10 jaar	1.759	272	538	569	341	471	23	159	464	4.596
11 jaar	1.776	281	594	622	334	442	23	143	419	4.634
12 jaar	1.747	295	557	603	342	443	27	164	471	4.649
13 jaar	1.707	251	581	570	343	406	32	157	435	4.482
14 jaar	1.739	288	574	601	372	465	27	152	468	4.686
15 jaar	1.665	302	569	660	385	435	30	168	479	4.693
16 jaar	1.627	314	609	654	372	500	22	159	489	4.746
17 jaar	1.760	338	644	713	361	500	29	178	511	5.034
18-	23.700 37,86%	3.753 6,00%	7.543 12,05%	8.289 13,24%	4.543 7,26%	6.031 9,63%	342 0,55%	2.157 3,45%	6.244 9,97%	62.602
18 jaar	1.952	338	672	677	343	529	21	147	507	5.186
19 jaar	2.044	366	583	607	272	485	22	166	529	5.074
20 jaar	2.370	345	569	546	283	484	16	166	460	5.239
21 jaar	2.297	312	505	525	270	473	9	153	451	4.995
22 jaar	2.608	290	461	488	213	480	12	128	403	5.083
18+	11.271 44,07%	1.651 6,46%	2.790 10,91%	2.843 11,12%	1.381 5,40%	2.451 9,58%	80 0,31%	760 2,97%	2.350 9,19%	25.577
Totaal	34.971 39,66%	5.404 6,13%	10.333 11,72%	11.132 12,62%	5.924 6,72%	8.482 9,62%	422 0,48%	2.917 3,31%	8.594 9,75%	88.179

Bron: CBS Statline, januari 2021

Leerlingpopulatie per onderwijssoort

Gemeente	Arnhem	Duiven	Lingewaard	Overbetuwe	Renkum	Rheden	Rozendaal	Westervoort	Zevenaar	Overig	Totaal
Jeugdigen van 4-18 jr											
BO	13.545	1.980	4.074	4.594	2.437	3.300	179	1.181	3.466	80	34.836
SBO	407	59	157	138	23	98	2	47	114	0	1.045
SO	413	47	103	97	61	108	4	34	89	2	958
VSO	373	38	88	176	101	103	2	46	88	22	1.037
PRO	239	28	41	44	44	65		30	89	0	580
AVO	1.162	176	1.685	431	363	375	23	104	160	11	4.490
VMBO	2.857	552	458	944	377	698	20	315	951	12	7.184
HAVO	1.615	317	309	694	373	357	34	149	536	8	4.392
VWO	1.989	259	205	696	561	544	67	122	355	3	4.801
VAVO	42	3	1	5	4	7		2	4	3	71
MB01	25	5	2	5	1	7		2	9	1	57
MB02	191	33	57	53	23	47	1	32	54	2	493
MB03	76	26	43	60	20	37		14	48	1	325
MB04	305	91	155	143	49	123	1	38	192	0	1.097
MBO niveau onbekend	106	22	61	58	17	26		8	35	0	333
onbekend	132	15	13	17	13	31	2	10	33	0	266
Totaal 4-18 jaar	23.477	3.651	7.452	8.155	4.467	5.926	335	2.134	6.223	145	61.965
Jeugdigen van 18-23 jr											
VSO	83	4	21	19	9	20	2	5	11	23	197
PRO	43	6	11	9	4	9		4	5	2	93
AVO	27		5	11	4	3		1	4	0	55
VMBO	30	2	6	6	4	8		1	6	9	72
HAVO	177	32	57	62	39	47	7	15	47	1	484
VWO	337	36	89	105	101	99	10	19	54	7	857
VAVO	217	12	22	40	32	37	1	10	32	2	405
MB01	140	9	12	20	6	28		9	19	1	244
MB02	734	92	164	164	72	146	1	57	172	9	1.611
MB03	558	109	207	227	69	159	2	65	189	7	1.592
MB04	2.057	349	598	531	244	471	12	148	553	20	4.983
MBO niveau onbekend	253	31	63	60	19	40		11	37	0	514
Onbekend	351	7	19	17	14	31	2	6	18	0	465
Totaal 18-23 jaar	5.007	689	1.274	1.271	617	1.098	37	351	1.147	81	11.572
Eindtotaal 4-23 jaar	28.484	4.340	8.726	9.426	5.084	7.024	372	2.485	7.370	226	73.537

In deze bijlage vindt u de resultaten van alle meldingen van voortijdig schoolverlaten die het RBL behandeld heeft. Deze jeugdigen zijn benaderd en begeleid door de RBL consulenten voortijdig schoolverlaten.

Resultaat uitgeschreven jeugdigen	2020-2021		2019-2020	
	Absoluut	In %	Absoluut	In %
Uitstroom opleiding				
Herplaatst in reguliere opleiding	369	34%	678	44%
Schriftelijk/particulier onderwijs/extraneus	39	4%	62	4%
Startkwalificatie behaald	55	5%	42	3%
Werk met interne opleiding	12	1%	20	1%
Totaal uitstroom opleiding	475	43%	802	52%
Uitstroom werk				
Werk zonder zicht op startkwalificatie	358	33%	365	24%
Werk heeft al startkwalificatie	2	0%	2	0%
Totaal uitstroom werk	360	33%	367	24%
Geen uitstroom				
Hulpverlening	41	4%	64	4%
Werkzoekend	6	1%	20	1%
Opleiding zoekend	8	1%	1	0%
Onbekend/geen resultaat na acties	68	6%	80	5%
Zorgtaken/zwanger	7	1%	7	0%
Nog in begeleiding bij RMC	38	3%	33	2%
Overig*	63	6%	114	7%
Totaal geen uitstroom	231	21%	319	19%
Overige uitstroom				
23 jaar geworden	7	1%	4	0%
Uit regio / land verhuisd	17	2%	42	3%
Geen status en uitgeprocedeerd	9	1%		
Totaal overige uitstroom	33	3%	46	3%
Totaal uitstroom	1.099	100%	1.534	100%

* Wajong, bbl-plek zoekend, detentie, reizen, toegeleid naar UWV, uitkering, enz..

Begrippenlijst

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer een leerplichtige of kwalificatieplichtige jeugdige niet is ingeschreven op een school. Bij melding is de school van de jeugdige in ieder geval onbekend. Uit onderzoek van het RBL moet blijken of een jeugdige daadwerkelijk bij geen enkele school staat ingeschreven.

Beginnend verzuim

Vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim van minder dan 16 uur les- of praktijktijd in 4 aaneengesloten weken. Het gaat bijvoorbeeld om veelvuldig te laat komen of spijbelen. De consulent nodigt een jeugdige dan uit voor een preventief gesprek.

Beschermingstafel

Multidisciplinair casuïstiek overleg tussen jeugdbeschermings- en zorgpartners en gemeenten. De Beschermingstafel wordt bijeen geroepen wanneer een gezinssituatie onveilig is, vrijwillige hulpverlening ontoereikend en/of een kindbeschermingsmaatregel wordt overwogen.

DUO

Dienst Uitvoering Onderwijs. De dienst voert verschillende onderwijs- wetten- en regelingen uit. Waaronder het beheren van het verzuimloket voor het melden van verzuim van leerlingen. Ook zien wij via DUO of en waar jeugdigen zijn ingeschreven op school en of zij een start- kwalificatie hebben behaald.

Gemeentelijke RMC-taken (RMC)

RMC staat voor Regionale Meld en Coördinatie functie. De wettelijke regeling is vastgelegd in meerdere wetten, wat ervoor zorgt dat het beleid ten aanzien van voortijdig schoolverlaten een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de gemeente en schoolbesturen. Het RBL voert de gemeentelijke RMC-taken uit. Scholen zijn wettelijk verplicht om voortijdig schoolverlaters bij het RBL te melden.

Halt

Bij ongeoorloofd verzuim kan de leerplichtconsulent verkort proces-verbaal opmaken. Dit betekent dat een jeugdige bij bureau Halt een leerstraf of werkopdracht krijgt. Deze maatregel kan ingezet worden bij jeugdigen van 12 jaar en ouder. Met een doorverwijzing naar Halt kan een strafrechtelijk traject worden voorkomen.

Inlichtingenbureau

Het inlichtingenbureau vergelijkt gegevens van burgers die bij gemeenten bekend zijn met de gegevens van tal van andere overheidsorganisaties, zoals de Belastingdienst, het UWV en de SVB.

Jongeren in kwetsbare positie

Dit is een groep jeugdigen in vmbo-bb, leerwerktraject, isk, de entree- opleiding en mbo niveau 2. Ook gaat het om jeugdigen die van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs overstappen naar het mbo. De taak van het RBL:

- Alle jeugdigen van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie worden ondersteund in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid.
- Monitoren van jeugdigen vanuit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.

Langdurig verzuim

- Het monitoren van jeugdigen in een kwetsbare positie in de leeftijd van 16 tot 23 jaar. Het RBL krijgt de uitstroomprofielen van jeugdigen die uitstromen uit het pro en vso om dit goed te kunnen monitoren.

Leerplicht(wet)

Leerplichtige leerlingen met schoolinschrijving die deze meer dan 4 weken aaneengesloten niet bezoeken. Dit is een vorm van relatief verzuim. Deze leerlingen zijn ook thuiszitters.

Alle jeugdigen tussen 5 en 16 jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Dit betekent dat zij ingeschreven moeten staan op een school en deze regelmatig moeten bezoeken. Dit geldt ook voor jeugdigen met een andere nationaliteit en nieuwkomers. Jeugdigen moeten uiterlijk de 1e dag van de nieuwe maand nadat zij 5 zijn geworden naar school. De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar. Als een jeugdige 16 jaar wordt, dan moet hij of zij het schooljaar dus nog afmaken. Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli. Als een jeugdige minimaal 12 volledige schooljaren naar school is geweest, is de leerplicht ook afgelopen. Een klas overslaan telt ook mee als een volledig schooljaar.

Luxe verzuim

Vermoedelijk ongeoorloofd verzuim waarbij een jeugdige zonder toestemming buiten de schoolvakanties om, één of meerdere dagen 'vrij' heeft genomen.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)

Instrument voor aanpak schoolverzuim opgesteld door Ingrado, Openbaar Ministerie, Halt en VNG.

MGR-SDCG

De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling – Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland, www.mgrsdcg.nl

Ongeoorloofd schoolverzuim

Van ongeoorloofd schoolverzuim is sprake als een jeugdige zonder geldige reden niet op school is. De ouders zijn dan strafbaar. Of de jeugdige is strafbaar als hij 12 jaar of ouder is. Scholen zijn wettelijk verplicht verzuim te melden bij het RBL.

Oud-vsv'ers

Dit zijn jeugdigen die in een eerder schooljaar dan 2019-2020 stopten met school en die nog geen startkwalificatie hebben.

Proces-verbaal

Een leerplichtconsulent kan een proces-verbaal opmaken tegen een ouder en/of jeugdige bij ongeoorloofd verzuim en absoluut verzuim. Een proces-verbaal is onderdeel van de strafrechtelijke aanpak schoolverzuim. Om een proces-verbaal op te maken, moet de leerplichtconsulent geregistreerd staan als BOA; een buitengewoon opsporingsambtenaar.

Regionaal programma voortijdig schoolverlaten

Gemeenten en schoolbesturen stelden een programma met maatregelen op met als doel het aantal vsv'ers in de subregio Arnhem te verminderen en om meer aandacht te geven aan jeugdigen in een kwetsbare positie. Verzuim 18+ en Schakelpunt onderwijs-werk zijn twee van deze maatregelen.

Schakelpunt onderwijs-werk

Het Schakelpunt onderwijs-werk focust zich op jeugdigen die uitstromen van mbo niveau 1 en 2 naar arbeid. Zij begeleiden deze jongeren wanneer geen andere partij dit kan en verbindt andere partijen aan elkaar. Het Schakelpunt valt onder Team Overstap van het regionaal vsv programma in de regio Arnhem. Het RBL is opdrachtnemer.

Scholingsplicht

Jongeren van 18 tot 27 jaar met een WWB uitkering krijgen vanuit de gemeente de scholingsplicht opgelegd wanneer zij nog geen start-kwalificatie hebben behaald. De jongere is dan verplicht om te starten met een opleiding. Het is per gemeente afhankelijk hoe de scholings-plicht ingevuld wordt.

Schoolsluiting

In de bestrijding van de Covid-19 pandemie werd besloten dat op 16 maart 2020 de scholen in Nederland dicht gingen. Jeugdigen kwamen gedwongen thuis te zitten om onderwijs op afstand te volgen. Deze schoolsluiting heeft een grote impact gehad op deze jeugdigen, de scholen en op onze werkwijze. In mei werd het onderwijs op de scholen (gedeeltelijk) weer hervat.

Sluitende Keten

De Sluitende Keten is een samenwerking tussen gemeenten en de Lerende Regio Arnhem en valt onder Team Overstap. Het RBL werkt samen met v(s)o/pro/isk en mbo-scholen aan een soepele overstap van leerlingen.

Sociaal team

In dit jaarverslag gebruiken we de term sociaal team, maar hiermee bedoelen we ook de wijkteams, gebiedsteams, de lokale toegang, enzovoort.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma op minimaal havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger.

Start & Go MBO

Een project die zich focust op het verbeteren van de overstap van vo naar mbo voor jongeren in een kwetsbare positie. Start & Go MBO valt onder Team Overstap van het regionaal vsv programma in de regio Arnhem. Voor meer informatie: www.start-and-go-mbo.nl

Thuiszitters

Thuiszitters zijn jeugdigen die geen onderwijs volgen. Dat kan omdat zij geen schoolinschrijving hebben (absoluut verzuim), zijn vrijgesteld op lichamelijke of psychische gronden (artikel 5 onder a) of omdat zij de school van inschrijving 4 weken aaneengesloten of langer niet bezoeken.

Voortijdig schoolverlaters

Een jeugdige is een voortijdig schoolverlater als:

- hij/zij nog geen 23 jaar is én;
- hij/zij geen diploma van het vwo, havo of minimaal niveau 2 van het mbo heeft én;
- hij/zij gedurende een maand zonder geldige reden het onderwijs niet meer heeft gevolgd of;
- hij/zij bij de school wordt uitgeschreven of van school wordt verwijderd.

Vrijstelling**Vrijstelling - van de inschrijvingsplicht**

Het RBL benadert en begeleidt de jeugdigen tussen de 18 en de 23 jaar die in het huidige schooljaar zijn uitgevallen.

Jeugdigen kunnen worden vrijgesteld van de leerplicht of kwalificatie-plicht. Ouders kunnen een beroep doen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht of vrijstelling van geregeld schoolbezoek.

De leerplichtwet kent vier gronden waarop ouders zich kunnen beroepen op vrijstelling van de inschrijvingsplicht;

- Wanneer een jeugdige lichamelijk of psychisch niet in staat is onderwijs te volgen (artikel 5 onder a);
- Wanneer ouders bezwaren hebben tegen de richtingen van het onderwijs (artikel 5 onder b);
- Wanneer een jeugdige onderwijs volgt in het buitenland (artikel 5 onder c);
- Wanneer een jeugdige ander onderwijs volgt, bijvoorbeeld particulier (artikel 15).

Vrijstelling - van geregeld schoolbezoek

Ouders kunnen hierop een beroep doen wanneer er sprake is van gewichtige omstandigheden. Zoals overlijden van een familielid. Tot 10 dagen beslist de schooldirecteur. Bij gewenst verlof van meer dan 10 dagen beslist de leerplichtconsulent (artikel 11g).

Wettelijk verzuim, verzuimen

Vermoedelijk ongeoorloofd schoolverzuim van 16 uur of meer les- of praktijktijd in 4 aaneengesloten lesweken. De meldingen komen via het DUO-verzuimloket bij het RBL binnen. Meestal gaat het om verzuim met achterliggende problematiek.